

Í n d e x

Què volem aprendre?

Dades clau del linx ibèric

Com és el linx?

Hàbitat

La caça

En perill d'extinció

Reproducció

Estadístiques

Bibliografia consultada

Què volem aprendre?

Ricard

- Quan temps viuen?
- Mes o menys quants en queden?
- Com cacen ?
- Característiques?

Quim

- Són bons depredadors?
- Són intel·ligents?
- Quines mides fan?
- Tenen moltes característiques similars als gats?
- Quants anys viuen?

Toni

- Com es distingeixen dels gats?

LAURA:

- On viuen?
- Com és distingeixen els mascles de les femelles?
- Quants en queden?
- Tenen reserves especials per a ells?
- Quins animals es menja?
- Qui caça?
- Mengen ordenadament com els lleons?

LAIA

- Per què tenen aquells pèls a les orelles?
- Quants anys viuen?
- Se'ls pot domesticar?

Dades clau del linx ibèric

Nom científic	<i>linx pardina</i>
Mida	Fins a 80 centímetres d'alt i 120 de longitud
Habitat	Muntanyes de la península ibèrica
Reproducció	La època de zel té lloc entre els mesos de febrer i març. Després d'un embaràs de 65-80 dies, les femelles tenen de dos a quatre cries que no obren els ulls fins que tenen de 10 o 12 dies. Les cries neixen cegues, sordes i completament desvalgudes. Neixen en un cau a dalt d'un arbre, en un tronc buit o a un altre lloc de difícil accés. Les cries tenen els pinzells de les orelles i les patilles poc desenvolupades. S'estan amb la mare duran el primer hivern, i arriben a la maduresa sexual als dos anys d'edat.
Dieta	Petits ratolins de camp, perdius...però sobretot conills

Com és el linx?

CARACTERÍSTIQUES FÍSiques

Els Linx poden arribar a desplaçar-se fins a 5 km cada dia. Salten molt, més que els gats, però l'estil és semblant.

Els Linx s'assemblen als gats, però són més grossos, elegants i més buscats pels caçadors.

Tenen uns pèls a les puntes de les orelles que els serveixen perquè la cara no se'ls vegi tan rodona. Aquests pèls s'anomenen pinzells i fan uns 4 cm de longitud.

Els Linx tenen una cua curta que els pot fer de 12 a 14 cm.

Tenen les potes grosses i amples per poder caminar en diferents tipus de terreny.

Tenen una gamma molt àmplia de colors, tant pel pèl com pels ulls.

Les taques del linx són totes diferents, igual que en les zebres, ells es distingeixen per les seves taques ja que són úniques.

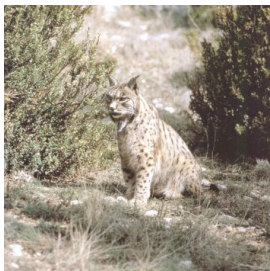
El *Linx Pardina* és de color terrós, més o menys grisenc, amb taques negres sovint allargades i un floc de pèl en forma de polsera a cada banda de la cara.

Gràcies als grossos ulls els linx, com gairebé tots els caçadors, pot veure els animals que té al davant sense moure el cap. En fer-se fosc se li dilaten les pupil·les. Així el linx es capaç de localitzar preses a la llum de la lluna.

El linx té 2 pre-molars a la mandíbula superior i que poden fer de 45 a 80 mm.

Els linx tenen les potes llargues, especialment les del darrera. Així poden saltar sobre les preses, baixar pendents o córrer per la neu.

Les potes rodones del linx amaguen unes enormes urpes a sota. Només les treu per caçar o enfilar-se als arbres. Quan neda les

amaga. El linx és un felí solitari que evita els altres linx.

Pot arribar a viure 20 anys en estat salvatge i fins a 17 en captivitat.

La màxima distància que pot nedar per travessar un llac és de 800 m.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS

El linx és el felí més gran de la Península Ibèrica.

El linx, es pot enfilar fàcilment als arbres, com la majoria de felins. Està perfectament adaptat a les característiques del paisatge Mediterrani, sobretot en boscos caducifolis.

És més petit que el linx europeu, la qual cosa li permet passar desapercebut per la bosquina. A més, el seu color bru groguenc, amb les taques negres, es confon fàcilment amb la bardissa i així està protegit dels depredadors.

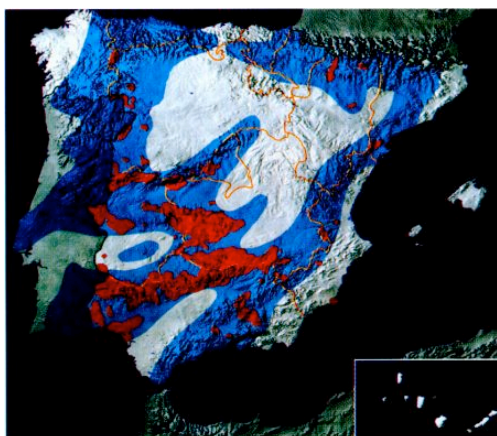
El cap del linx és com unes 6 vegades més gros que el dels gats.

El *Linx Pardina* és un mamífer vertebrat que pertany a la família dels fèlids, nom que reben diversos carnívors de la família dels fissípedes. Dorm gairebé tot el dia.

El linx Ibèric es el felí més amenaçat del món.

Hàbitat

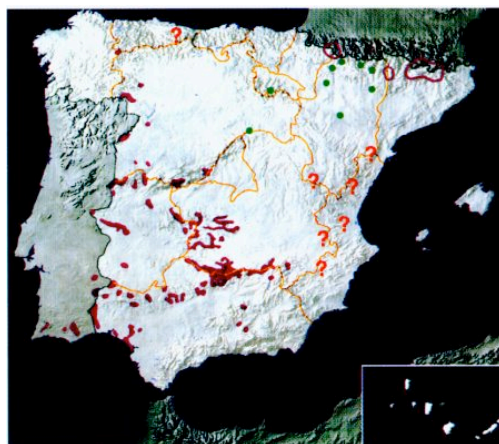
El linx Ibèric és un dels animals més amenaçats del planeta, per això és molt difícil de trobar. A la península Ibèrica encara en queden al Parc de Doñana, a les muntanyes de Toledo, a una petita part de

— Área de distribución del linco ibérico (*Lynx pardina*) hacia 1900
— En 1960
(Fuente: R. Grande del Brío, 1993)

Portugal i a les maresmes del Guadalquivir. Alguns (pocs) viuen a una petita part de Grècia. El linx (als anys 60) ocupava 57.000 Km², però ara només n'ocupa 14.000, 11.000 dels quals són utilitzats en la cria. És segur que els linx viuen en boscos caducifolis i mediterranis, on hi ha bardissa (que es confon amb el

pelatge) i on hi hagin molts conills. Normalment viu a partir dels 700 metres. Cada linx ocupa més o menys 10 Km². Els mascles ocupen més tros que les femelles. Busquen un territori on no hi visqui cap linx perquè són molt territorials.

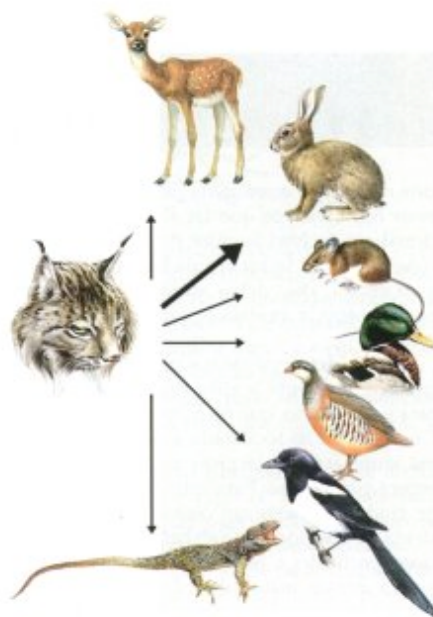

— Área de distribución actual
— Citas aisladas de presencia de linces
— Área de presencia estimada del linco en Pirineos

La caça

El linx ibèric es un mamífer carnívor de la família dels felins. A les nits de lluna plena és quan caça millor, el seu menjar preferit és el conill. Quan troba alguna presa espera, quan veu que la pot atrapar fa un gran salt i l'agafa pel coll. El linx té uns grans reflexes, sol atacar per sorpresa i es capaç de recorre de 3 a 5 km per buscar menjar.

El 93% de preses a l'estiu són conills, en canvi, aquesta quantitat disminueix molt a l'hivern, en èpoques de mixomatosi, el linx es va haver de alimentar d'altres animals: els rosegadors, les aus, els grans herbívors, les cries de grans mamífers, altres depredadors i a les maresmes del Coto de Doñana, els ànecs són un recurs temporal molt important des del març fins el maig, durant l'època de cria.

El linx coneix els seus dominis a la perfecció, sol atacar per sorpresa. Sap els llocs on viuen els conills.

El linx quan caça sempre està atent al més mínim soroll per si fos una presa o un depredador. Les capacitats energètiques del linx s'han calculat amb un conill per dia.

El linx es l'únic carnívor considerat un especialista en matar conills. Aquests aporten del 80% al 90% de la seva alimentació.

Perill d'extinció

El linx ibèric és el felí més amenaçat del món i es espècie protegida des de l'any 1966. Les seves poblacions són molt petites i aïllades, a causa de les contínues agressions humanes. La població del linx ibèric en els deu últims anys s'ha vist reduïda a la meitat. Actualment compta amb una escassíssima població; segons fons d'informació en queden uns 600 exemplars que estan dividits en subpoblacions. La majoria d'elles són aïllades, fet que provoca que els linx que queden no puguin tenir cap intercanvi genètic. Les principals causes de la desaparició del linx són: la pèrdua de l'habitat, i la poca quantitat del seu principal aliment: el conill europeu, ja que molts d'ells van morir per una malaltia anomenada *mixomatosis*. Quan per fi havien aconseguit desenvolupar una defensa contra la *mixomatosis*, va aparèixer una malaltia nova anomenada *neumonia hemorràgicorríca*, que també va matar molts conills.

Hi va haver una històrica intervenció dental a un linx de Doñana que tenia espatllada la dentadura per intentar deslliurar-se d'una trampa. Maria Àngels és un linx femella del Centre Experimental de Cria amb Captivitat del linx ibèric del Parc Nacional de Doñana. Fa temps va viure una aventura: una operació dental sense precedents. Maria Àngels va ser trobada en una trampa il·legal que li va fer unes lesions molt greus a la pota dreta i li van haver d'empotar. Però no era la seva primera trobada amb una trampa d'aquestes, ja que abans ja n'havia trobat alguna altra. Els dos cops que segurament l'havien atrapat en una trampa n'havia mossegat el ferro. Per les mossegades al ferro de les trampes tenia la dentadura mig destruïda. Durant el seu primer any, l'animal va tenir problemes

per menjar i li van fer una operació dental i per sort es va recuperar amb èxit.

Fins el segle XIX, el linx vivia a tot França, fins i tot pels voltants de Paris, però la seva mala reputació creixia dia rere dia, considerant-lo un animal ferotge i sanguinari, el perseguïen, posaven trampes i l'enverinaven. Fins al punt que fa uns 20 anys amb prou feines en quedaven alguns pocs exemplars als Alps i als Pirineus.

Els Vosgos, una serralada de França, va ser el lloc escollit per el projecte Linx, van arribar linxs procedents d'Eslovàquia. El maig del 1983 i el novembre del mateix any, 2 linxs més van arribar d'Anglaterra. Els linx van començar a adaptar-se als seus nous dominis, però per desgràcia, un d'ells que havia estat tot el temps en captivitat no va aconseguir adaptar-se a la vida salvatge. El més trist és que el gener de 1984 van matar un linx amb un tret.

Si actuéssim ràpid podríem evitar la seva extinció; per això algunes associacions com Coda, tenen projectes per salvar el linx ibèric.

Ara podreu veure unes fotos antigues que són un exemple de la violència que va patir el linx i que el va condemnar a la seva extinció.

La reproducció del linx

Habitualment els linx es reproduïxen a la primavera (Per bé que el linx ibèric pot fer-ho en altres èpoques) i tenen d' una a quatre cries

per part, encara que normalment solen ser dues o tres.

L'època del zel va des de finals de desembre fins a mitjans de febrer. La gestació dura aproximadament de 65 a

72 dies, i neixen entre els mesos de març i abril.

Les femelles joves poden criar en el seu primer hivern, però això depèn dels factors demogràfics i ambientals. En un territori d' alta densitat (Doñana), es reproduïxen per primera vegada quan una femella adquireix un territori o quan l' antiga propietària es mor.

Estadístiques

Mortalitat del linx a Espanya durant el període 1958-1988

Per causes naturals	Per causes no naturals
8,3 %	91,7 %

Mortalitat(%) per diverses causes no naturals del linx a Espanya:

Període	armes	Llaços i trampes	Gossos	Atropellaments	Altres	Nombre
1958	21,1	67,0	3,5	-----	8,2	170
1958-77	26,0	62,7	2,6	0,1	8,6	689
1978-88	26,1	44,4	6,7	7,0	15,7	356
Total	25,4	58,0	4,0	2,1	10,6	1.215

Nombre (aproximat) del linx ibèric el 1992

Mascles	400
Femelles	450
Femelles fèrtils	350
Total	1.200

Actualment aquestes dades s'haurien de reduir a la meitat.

Segons el responsable de cria del zoo de Barcelona amb els responsables del Programes de reproducció assistida del Parc de Doñana, en queden uns 200 més o menys.

Bibliografia consultada

Llibres:

- Fauna de les muntanyes, Vicens Bros i Católl, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Fauna del Parc Natural del Cadí - Moixeró, Jordi Garcia Petúl, Edicions Linx.

Història natural dels països Catalans, Joaquim Gosallbes,

Enciclopèdia Catalana.

- Animals extraordinaris, John Seiednsticker, Plaza & Janés.
- Naturalesa i vida salvaje, Fèlix Rodriguez de la Fuente, Edicions Salvat.

Revistes:

- Wapiti núm,19 (*Bienvenido seas principe de los bosques.*) Ediciones Milan.
- Reporter Doc num 45. (*El linx un felí salvatge*). Bayard Revistes.

Dvd:

- Naturaleza y vida salvaje (núm 8). Félix Rodríguez de la Fuente. Salvat.

Internet (Nota: com ja sabeu les direccions d'internet poden canviar d'ubicació fàcilment. Si passa un temps pot ser que no siguin operatives)

- Fauna Ibèrica: <http://faunaiberica.org/especies.php3?esp=67>
- Linx Ibèric: <http://www.geocities.com/RainForest/7673/05.htm>
- Pàgina de la Xtec: <http://www.xtec.es/~jburrel/m3/caza.htm>
- Web de la BBC: http://news.bbc.co.uk/hi/spanish/science/newsid_2640000/2640939.stm
- Web de l'IES Pau Vila: <http://club.telepolis.com/pili4/ciencias/activitats/linx.html>